

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 4. prosenca 1884.

List I.

Kos kruha.

(Dr. A. Stolz. — P. Hrisogon M.)

(Dalje.)

14. Oglejmo si najprej vodo, ktere je treba, da se rahla moka sprime v eno tvarino. Voda je najpotrebnejše, ako češ, da bo zerno klilo. Zerno se mora vode napiti. Potlej je treba vode tudi rastlini, ki se od tal dviga, da more naprej rasti. Ako napol izraščeni rastlini ne doteka voda h korenih, neha rasti, rastlina véne in se posuši. Hočeš, da bo iz sadú, zdaj v moko spremenjenega, kruh, treba je spet vode, in brez vode ne more biti kruha. No, zdaj mi pa povej: kaj pa je voda? Že otrok pozná vodo. Vode je povsod najti: v potokih, v studencih, kalih, po jamah, vodnjakih. Vodo rabijo k vsem mogočim rečem, toda noben človek ne more povedati, kaj je prav za prav voda?

15. Že pri stvarjenju je bilo vse na zemlji pokrito z vodo. „Duh je bival nad vodami,“ pripoveduje sveto pismo. Še zdaj ste dve tretjini vesoljne zemlje pokrite z vodo. Potem takem jemlje morje še enkrat toliko prostora na zemljokrogu, kakor suha zemlja. Voda je strašna v svojih povodnjih, ubija ljudi in živali, posuje in opustoši na daleč cele kraje. Ob enem pa je voda mati in največa dobrotnica vsemu, kar živi na zemlji: rastlinam, živalim, ljudém. Res, vse rastline, in živali in vsi ljudje so z vodo prešinjani, če tudi se ne vidi, in celó kri bi ne bila mogoča brez vode. Voda je prav čudna v svojih premenih: zdaj je čversta in terda kakor led; zdaj mehka, bela, nežna kakor sneg; enkrat težka, tekoča, brez barve, previdna kakor stopljeno steklo; drugikrat je siva, neprijazna kakor megla, in mi ljudje hodimo in letamo v stanjšani tej vodi, ne da kdo vé, kako bi po sapi hodili: gibljemo se, kakor riba v vodi vgodne sem ter tje. V oblaku je voda skoraj črna, kader se pripravlja k hudemu vremenu; ali pa je sreberna, rudeča, zlata, če jo solčni žarki presevajó zjutraj ali zvečer. Zdaj je taka, da jo vidimo, zdaj spet nevidna kakor duh; z zrakom vdihavamo tudi vodo v sé, ter jo izdihavamo. Zdi se, da je voda v največem sovrastvu z ognjem, in vendar dela voda kakor ogenj, kader jo uliješ na ne ugašeno apno. Da je v vodi res nekaj ognjenega, so pokazali ločbarji, ki so iz vode izločili plin, imenovan vodenec ali vodorod, ki se vžge,

in gorí s plamenom. Kader kovač ogljeni ogenj z vodo poškopri, ogenj ne ugasne, temuč gorí še bolj in še močnejše. Vse to vemo, vendar pa ne vemo in ne preumevamo, kaj je bistvo vode?

Še bolj nerazumljiva, skoro še bolj častitljiva se nam mora voda zdeti, ako jo preišljujemo z ozirom na Kristusa. Bog in Človek Jezus se je dal kerstiti v vodi Jordanovi. Spremenil je vodo v vino, kar dela prav za prav še vsako leto po vinski terti, ki je znamenje lastne osebe njegove. Terta predeluje vodo, ki jo s koreninami serka iz zemlje, da iz grojzda pride vino. V največem terpljenju naš Gospod ni nič družega pozemeljskega poželel, kakor vode: „žejen sem.“ Najzadnje, s čimur je svoje terpljenje zapečatil in svoje zasluženje za nas poznamenjal, je bila voda, ki je pritekla iz njegovega serca. Pri njegovem vnebohodu so bili oblaki neba, za kterimi je izginil; toraj spet vodo. Katoliška Cerkev jemlje vodo k svojim raznoterim pa globoko pomenljivim obredom pri službi božji. Cerkev rabi blagoslovljeno vodo, da vernikom delí moč svoje molitve in svojega blagoslova. Največe versko povelicanje pa dobi voda v prvem in najpotrebnišem zakramentu svetega kersta. Sveti kerst te je iz grešne prav žalostne stvari pred svetim Bogom storil svetega, čistega človeka, ljubega otroka Božjega, oblečenega z nevidno slavo posvečujoče milosti. Kerst pa se more zgoditi le z vodo. — Celo svete besede, ki se morajo keršče vaje izgovarjati, ne dajo milosti božje, ako zraven vode ni.

To se ni najviše, pri čemur se voda rabi. Kakor je namreč ljubi Zveličar pri ženitnini v Kani vodo spremenil v vino, tako se pri sveti maši vino in voda v kelihu po moči svetega Duha spremenita v živo kri Jezusovo, ki je bila prelita v odpuščanje grehov vsega sveta.

Prav ta od Boga tako čudno povišana in v blagovitost povzdignjena voda je, ki bistveno služi tudi pri peki. — Voda ne služi le samo, da se testo naredí, voda še ostane v kruhu, ko je kruh že pečen, ko ga jemo, to se vé, da zelo v stanjšanem stanu. Prav to je, po čemur se razločuje sveži prijetni kruh, kruh po peki, od starega in suhega kruha.

(Dalje nast.)

Premišljevanja in molitve za vse stanovce.

(Po načertih ranjcega čast. g. Antona Furmacherja sestavil J. A.)

(Dalje.)

2. Vera.

Zdaj pa ostanejo: vera, upanje, ljubezen, to troje; naj veči med njimi pa je ljubezen! Tako piše sv. Pavel Korinčanom. S temi besedami je hotel reči, da življenje pravega kristjana je zastavljeno na živo vero, na terdno upanje in na gorečo ljubezen. In moja dolžnost je, ker sem kat. kristjan (in morebiti celo posvečen mašnik), da vsaki dan te čednosti obudim, saj s svojim življenjem kažem, in v njih rastem. Kako je tedaj z mojo vero? Kaj moram varovati? in zakaj? in kakšna mora biti moja vera?

Verovati moram vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanovali, in kar nam sv. rimska Cerkev verovati zapoveduje, naj je v sv. pismu zapisano, ali ne. — Ta vera mi tudi take reči verovati veléva, katerih moj um ne doseže in ne umeva, ktere se mi po moji človeški razumnosti nemogoče zdé; pa vendar moram verovati, brez obojavljanja in prideržka verovati; zakaj tisti, ki mi verovati zapoveduje, je vsegamogočni, presveti in neskončno resnični Bog, ki ne more ne goljufati ne goljufan biti. Kar vero zadeva, moram Bogu bolj verjeti, kot svojim počutkom; počutki me lahko goljufajo. — Bog pa me ne more goljufati. Moj um je že samo po sebi obmejen, pa še po grehu oslavljen; Božji um pa je neizmeren in neskončen. Zato moram svoj um Božjemu umu brez prideržka podvreči. —

In ta vera mi je tako potrebna, da brez nje nikakor ne morem zveličan biti. Zakaj Kristus, večna resnica, pravi: „Kdor ne veruje, bo pogubljen!“ in zopet: „Kdor veruje in je keršen, bo zveličan“; zopet: Kdor ne veruje, je že sojen, to je, pogubljenju namenjen! Zastonj bi tedaj pričakoval nebés, ko bi ne hotel verovati, ali ko bi tudi le eno samo razodeto resnico terdovratno zametaval!

Ravno tako pa tudi vem, da vera sama k zveličanju še ni zadosti, in da me vera sama brez dobrih del zveličati ne more. Tako namreč govori sv. Jakob: „Kakor je telo brez duše mertvo, tako je vera brez del mertva!“ Moram tedaj tudi tako živeti, kakor me vera uči: storiti moram, kar mi naklada, kar mi vera zapoveduje; drugač nisem pravi kristjan. Sv. Pavel namreč piše, da „pravični iz vere živi.“ Ko bi tedaj tudi djanje apostolske vere velikrat molil, ali vero obudoval, pa bi moje življenje ne bilo po tem; me taka vera zveličati ne more. Rad bom toraj hodil k pridigam, h keršanskim naukom, bral ali poslušal brati bom katekizem in druge dobre bukve, da se v veri bolje vterdim.

Molitev.

O Bog! zahvalim Te, da si me brez mojega zasluženja poklical in pripeljal k luči prave vere, ter sem bil v pravi veri rojen, keršen in izrejen, ko je toliko tisuč in tisuč poganov, ki od prave vere nič ne vedó, pa tudi krivovercev in razkolnikov, ki prav ne verujejo. Ker si mi pa to veliko milost dodelil, daj mi še svojo mogočno pomoč, da to vero tudi stanovitno ohranim, jo pred vsim svetom očitno pričam, in da bom tudi pripravljen za to vero tudi življenje dati, če bi bilo treba. O Gospod! v Tvoji zveličanski veri želim in obljubim živeti in umreti. — Ker me pa mertva vera zveličati ne more, dodeli mi, o Bog, tudi gnado, da bom vselej tako živel, kakor me vera uči, da ne bom nikdar nič zoper vero govoril ali storil, pa tudi, da bom po

svoji zmožnosti druge v veri poterjeval. Dodeli mi gnado, da moja vera nikdar ne opeša; temuč da se v nji od dne do dne uterjujem in da jo ohranim ves čas do zadnjega zdihljeja, ter na koncu svojega življenja zamorem s sv. Pavlom reči: Ték sem dokončal, vero ohranil; zdaj pa mi je pripravljena krona večnega življenja! Amen. (Dalje nasl.)

Iz Mariborske diecezanske sinode.

Statuta dioeclesana.

In nomine sanctissimae et individuae Trinitatis Patris et Filii et Spiritus sancti. Amen.

Nos Jacobus Maximilianus Dei miseratione Princeps-Episcopus Lavantinus, Solio Pontificio Assistens, ss. Theologiae Doctor etc. etc. etc.

ad Dei omnipotentis ac Beatissimae Virginis Dei matris et sanctorum Patronorum nostrorum: Joannis Baptistae et Andreae Apostoli laudem pro christiana morum disciplina reformanda, qua Clerum populumque curae nostrae commissum praelucere in Domino exoptamus in Synodo Nostra dioeclesana decernimus, statuimus et sancimus haec:

In zdajci nasleduje prvi sklep, kako se mora sv. vera ohraniti in braniti.

I.

De fide catholica servanda et ejus tuendae cura.

„Quoniam sine fide impossibile est placere Deo et ad filiorum ejus consortium pervenire; ideo nemini unquam siue illa contigit justificatio, nec ullus, nisi in ea perseveraverit usque in finem, vitam aeternam assequatur. Ut autem officio veram fidem amplectendi, in eaque perseverandi satisfacere possemus, Deus per Filium suum unigenitum Ecclesiam instituit, suaeque institutionis manifestis notis instruit, ut ea tanquam custos et magistra verbi revelati ab omnibus posset agnosci.“ Ita s. Oecumenicum Concilium Vaticanum in Constitutione Dogmatica de Fide Catholica, Cap. III.

Haec de Fide Ecclesia Catholica fideles saepe saepius docere animarum curati non praetermittant. Nam experientia testatur, haud paucos inveniri Catholicos, qui Ecclesiam suam ipsimet haud bene norunt; imo hinc inde de ea falsas tenent opiniones, unde fit, ut in fide sua tam facile turbari et a pravis sive hominibus sive scriptis seduci se sinant.

Sint ergo animarum curati in inculcando officio fidelium, verbum Dei audiendi, indefessi; sint in praedicando hoc verbo divino, tam in concionibus quam in catechesibus seduli; caveant solliciti, ne unquam in Ecclesia e sacro suggestu profani aliquid, quod ad rem sacram non pertinet, aut charitati christianae adversatur, aut proprium concionatoris commodum, negotium et similia attinet, proferant; nam haec indignationem auditorum excitant et non faciunt ad aedificationem; — imo summum pretium catholicae veritatis fidelibus demonstrent, ita ut felices se sentiant, quod sint membra Ecclesiae Christi unice salvificae et pro hoc beneficio ex intimo corde gratias agant Deo Optimo Maximo.

Insistentes Decretis s. Concillii Tridentini et Summorum Pontificum mandamus sequentia:

1. Professionem Fidei Catholicae emittant coram Nobis aut Delegato Nostro:

a) Promoti ad Canonicatum et Dignitates quas-cunque in Ecclesia Chathedrali — ante publicam installationem.

b) Provisi de beneficiis quibuscunque, curam animarum habentibus — etiam ante canonicam installationem.

Haec professio fidei fieri debet juxta formulam a Pontifice M. Pio IV. praescriptam cum additamento de sacro Concilio Vaticano; neque unquam emittere eam licet per procuratorem, et iterari debet, quoties quis ad alium Canonicatum post praeviam praesentationem aut ad Dignitatem aut ad aliud beneficium parochiale provebitur.

2. Ad eandem fidei professionem faciendam obligamus pariter: Examinatores Synodales; Rectores Seminariorum; Professores sacrae Theologiae et Tradentes Doctrinam Religionis in Gymnasiis et caeteris s. d. scholis mediis. Utrum etiam sacerdotes in Cancellaria Episcopali qua Notarii, Secretarii etc. occupati professionem fidei emittere debeant, pro singulis casibus discernet Episcopus.

3. Ad praecavenda, et si jam irreperint, removenda et extirpanda pericula et damna contra sanam fidem catholicam inter fideles animarum curatores strenue in Domino monemus et obsecramus:

a) Ipsi in fide de die in diem proficiant studio sacrarum literarum; imprimis etiam dogmatices, theologiae moralis et pastoralis etc., quo sciant ipsi reprobare, quae fidei catholicae contradicunt, vana commenta et falsas opiniones; verum etiam cavere, ne laici talibus erroribus inficiantur, et si jam infecti essent, gerere curam, ut quantocius resipiscant.

b) Quia ex intima cum hominibus a religione catholica alienis conversatione haud parva spiritualia damna et pericula oriuntur, fidelibus inculcent:

Ne in baptismatibus Aatholicorum quasi participans adeat et eorum audiat conciones:

Ne quis ad cultum religiosum Aatholicorum paternos agant sicut viceversa nec Aatholicus admitti potest qua patrinus in baptisate Catholicus.

Ne matrimonia s. d. mixta ineant cum Aatholicis.

Ut sibi caveant ab intimiori consortio cum hominibus — etiamsi nomen forsitan indigne gerant Catholicorum — qui perverse et contemptibiliter de religione, de ritibus sacris, de Ecclesia catholica, ejus doctrina et ministris loquuntur; qui praecepta Ecclesiae cum ostentatione transgrediuntur et e. gr. ad frangendum jejunium, ad esum carnis diebus vetitis etiam alios e. gr. subditos sollicitant et seducunt — non raro etiam morum pericula iis parant.

Gravis hincinde jactura imminet iis — e. gr. ancillis catholicis, qui Iudaeis famulantur. Hoc Ecclesia vetat et nonnisi rarissime, secluso omni scandalo et perversionis periculo, tolerari posse declarat. A canonicis et diversoriis Iudaeorum et negotiationibus cum ipsis haud omnino necessariis abstineant Catholicus; imo potius semet ipsos mutuis auxiliis adjuvent — utpote domesticis fidei.

c) Quis est ille, qui nescit aut inficiatur, nostro praesertim tempore lectionem librorum aut scriptorum Religionis et Ecclesiae Catholicae inimicorum omnino nocivam esse, et quam plurimos jam ex tali lectione circa fidem et mores lugubre naufragium fecisse? Hinc.

Ipsos animarum curatores et presbyteros omnes monemus, immo de iis plenam in Domino fiduciam habemus, quod non sint empturi nec lecturi libros praecipue vero ephemerides prodeuntes e castris inimicorum Religionis et Ecclesiae Catholicae simul vero status sacerdotalis. Doceant fideles, haud esse absque peccato, emere, legere, retinere et aliis communicare libros, scripta, ephemerides generis et tenoris supra memorati.

Sedulo invigilent parochi, ne libri, scripta, ephemerides nocivae aut superstitionem redolentes; supersti-

tiosae narrationes de falsis apparitionibus et miraculis — forsitan ab hominibus proprium lucrum quaerentibus excogitatae, propagentur et divulgentur.

Quodsi parochi monita effectu carent, res ad Ordinariatum Episcopalem, circumstantiis plane descriptis, referenda est.

Hisce adminiculis negativis, malum arcentibus, adjunguntur quaedam positiva, bonum promoventia. Proin adlaborent animarum curatores, ut bonos libros, qui a piis auctoribus imprimis a piis sodalitatibus v. gr. s. Hermagorae eduntur, parochianis emendos commendent; imo ipsimet pauperioribus gratis eos offerant legendos. Imprimis vero eo tendunt, ut in parochiis bibliothecae ad mutuandos libros erigantur, unde fideles absque ullo perversionis et seductionis periculo libros utiles vel gratis vel exiguo pretio mutuo accipere possint. Quod modo dicimus, valet et de ephemeridibus.

Enixe precemur Patrem luminis, ut excludat et amoveat a grege Nobis commisso omnes errores, imo et errorum pericula et fomenta eumque in veritatis suae luce confirmet!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Klic v pomoč poderte cerkve v Bohinjski Bistrici je prinesla poslednja številka škofijskega lista unega leta. Klic pravi, da še ni zaceljena huda rana, ki je 6. vel. serpaua 1881 zadela ondote farane, ko se je že sozidana cerkev bila poderla. Vsled škofovega pastirskega pisanja 24. vel. serpana ravno tistega leta so sicer vse duhovnije čuda veliko darovale ter so do zopetnega sozidanja cerkve darovi z domačimi vred znašali 6000 gld. Mojster Faleschini je to leto cerkev srečno pod streho spravil. Ako se pa pomisli, kako zelo so pri prvem zidanju bile dognane moči ubožne Bistriške občine in pozneje še pri odpravljanju podertinske groblje, se res ni čuditi, da zdaj znamenitih stroškov za zidanje ne more sama zmagati in je prisiljena pomoči prositi pri blagoserčnih katoliških bratih. Čez 5000 gld. dolga je narejenega le za golo postavljenje sedanje cerkve, in to se zamore izplačati le samo z zunanjimi darovi. Nektare duhovnije so že same spazile, kolika je sila, in so iz lastne gorečnosti lepe darove podelile. Premilostni gosp. knez in škof nič ne dvomijo, da tudi druge duhovnije, spodbujevane po čast. gg. duhovnih pastirjih, bojo taki izgled posnemale, v ta namen da naj se kmalo napravijo darovanja (ofri) po duhovnijskih cerkvah. —

Naj opomnimo, da tudi posamezni in osebni dobrotniki, ki so že prej prav lepih darov poslali „sv. Miklavžu“ v Bohinjsko Bistrico, bodo tudi sadaj še „tretje jabelko“ temu velikemu pomočniku radi podelili.

Iz Preske, 26. 1883. Malokdaj pride o Preški farni cerkvi kaka besedica v časnike, in vendar se je poslednja leta, posebno pod sedanjim vis. čast. g. župnikom L. Alešem toliko storilo za okinčanje te hiše Božje, da se ona smé vštric postaviti marsikateri sloveči cerkvi. Napravilo se je lepo vbrano zvonilo, nova ura, krasen nov križev pot, prav okusen in terden tlak iz portlanškega cementa, mogočni mednati svečniki in mnogo drugih drobnejših reči. Posebno pa povzdiguje zdaj to cerkev čisto pozlačeni tabernakelj na velikem altarji, ki se je ravnokar ves predelal in je bil zadnje adventno nedeljo slovesno blagoslovljen. To slovesno opravilo je doveršil preč. gosp. vodja bogoslovnih študij in častni kanonik dr. Leonhard Klofutar, ki je ob enem omenjeni dan pridigoval in v globoko ginljivem govoru razložil pomen in imenitnost tabernakeljna v stari in novi zavezi. Preč. gosp. govornik je prav primérno ob

koncu pridige spodbujal vernike, da naj nikar mlačno ne gledajo začrnelega altarja poleg novega, svetlega tabernakeljna, temuč naj se lotijo dela, da ves altar v kratkem prenove. Ta želja je bila vsem pričujočim iz serca vzeta. Nádejati se tedaj smemo, da bode za lepoto hiše Božje toliko vneti gosp. župnik Aleš med verlimi Preščani našel dovolj gmotne podpore, da se to delo še v teku tega leta dostojno izvrši. Dolžni smo pa pohvaliti pri tej priliki tudi dva radodarna moža naše fare, namreč gg. Nikolaja Jamnika in Boštijana Trampuša, ki sta k novemu tabernakelju iz svojega dala napraviti krasna kerubina. On, katerega na kolnih klečé ta dva molita, naj stotero poverne vsem dobrotnikom te cerkve njihovo dobroserčnost!

Verh Skalnice, 22. decembra. (*Letošnje romanje na sv. Goro in korist pravega romanja.*) — Kakor preteklo leta, tako so tudi letos pobožni kristjani romali na ta milostni kraj k svetišču Matere Božje na sv. Goro, le s tim veselim razločkom, da med tim, ko je bilo lanskega leta obhajanih nekaj nad 28.000, jih je bilo letos nad 37.000 obhajanih. Gotovo veselo znamenje, da pobožni verski duh se vnovič oživlja v kljub današnjemu verskemu nehajstvu ali indiferentizmu. K temu letos pomnoženemu številu romarjev je pripomogla deloma okrožnica našega sv. Očeta papeža Leona XIII od 1. septembra t. l., v kateri so vernim priporočevali, da naj se zatečejo k Oni, ki je že tolikokrat rešila keršanstvo iz mnogoterih dušnih in telesnih nadlog. Zato je tudi v rožnvenškem mescu oktobru dan za dnevom prihajalo več in več romarjev obojega spola, zlasti pa v sabotah in nedeljah toliko, da so imeli za svetišče goreči spovedniki obilno dela; zvečer so spovedovali do blizo 10, zjutraj pa navadno od 2 popolnoči naprej, včasih do poldne in še čez. Dalje je vabila verne letos na Sv. Goro gorečnost in neutrudljivost spovednikov, pa gorečih pridigarjev, s katerimi je, hvala dotičnemu gosp. vodju, svetišče že dalj časa dobro preskerbljeno, kakor malokdaj popred. Le škoda za svetišče je, da smo zgubili veleučnega in neutrudljivega spovednika in pridigarja čast. g. Jožefa Skočirja, ki je šel v začetku tega adventa za župnika v faro Podmelec, 2 uri od Tomina oddaljeno. Tretjič je k letos pomnoženemu številu romarjev pripomagal na novo izišla knjiga: „Zgodovina sv. Gore.“ spisal Ant. Cerv, mašnik na sv. Gori, ki je zaradi bolehnosti tu včasem pokojju. Kdor je prijatelj pobožnega romanja sploh, bo gotovo rad segel po tej lepo pisani slovenski knjigi, in to tim bolj, ker je pisana brez vse dobičkahlepnosti pisatelja in založnika, kateri oddaja omenjeno knjigo po ravno tisti ceni, kolikor njega stane; le prekupci prodajajo tisto za nekaj dobička, kar se samo ob sebi razume. —

Da ljudstvo od blizo in daleč, ne le iz vse Slovenije, ampak tudi Hervaškega, od Reke, iz Istre, iz bližnje furlanske in slovenske Benečije, kakor tudi iz mest Gorice, Tersta in Vidma in od drugod sem že davno rado roma, prihaja od tod, ker je prepričano po ustnem izročilu, kakor po pisanih že davno izišlih raznih (slovenskih z bohoričico tiskanih 1843 v Vidmu) laških in nemških (od 1876 l.) zgodovinskih knjižicah, da se je nebeška Kraljica tukaj zares v namen milosti deliti prikazala, je istinita dogodba, in je dala nezmotljiva Cerkev svoje spričevanje s tim, da je ukazala praznovati dan prikazanja Marije Device na sv. Gori in praznik kronanja čudodelne podobe (na Travniku v Gorici l. 1717) vsako leto v 3. nedeljo po binkošti s posebno sv. mašo in duhovnimi urami (dnevnici). Da pa hrepeni človeško serce po romanju na tiste kraje, kjer so se veršile imenitne in velike dogodbe, to se razumé samo ob sebi, ker takšni kraji so nam častitljivi in sveti. Zato romajo celo mohamedani saj enkrat v življenju v silno

oddaljeno Meko, v Arabijo, k grobu svojega dozdévnega preroka. Od nekdanj so radi romali in romajo še kristjanje v tiste po Jezusovih stopnjah posvečene kraje, kjer se je godilo naše odrešenje. O s kako svetim strahom pa nadzemeljskim veseljem smo stopali pred dvema letoma slovanski romarji v mesto Loreto (pod Jakinom) v tisto baziliko, kjer stoji preslavna hišica, v kateri je „Beseda meso postala.“ Občutkov, kateri pri vstopu v to hišico véno človeško serce prešinjajo, ni moč opisati. Z enakimi vzvišenimi in veselimi občutki smo obiskovali prelepo cerkev sv. Petra v Rimu in ostale cerkve, ktere kraje so ss. mučenci posvetili in spričevali resnico Jezusovih naukov z obilno prelito lastno kervjo. Res, močno vleče vernega kristjana v večno mesto, v novi Jeruzalem, katerega zemlja je namočena s kervjo neštivilnih mučencev, ki hrani ostanke dveh apostolskih pervakov, čegar papež stoluje tu kakor v središču katoliške edinosti. Komur pa ni dano iti tako daleč na božjo pot, gre pa lahko na božjo pot ktera mu je bližje, in kjer tudi zadobi popolnoma odpustke, kakor na oddaljenih božjih potih. In takšno z raznimi pogostnimi odpustki obdarovano imenitno božjo pot ima naša Slóvenija na lastni zemlji, tukaj na Sv. Gori. Kdor pride sim le enkrat v letu, kedarkoli in prejme vredno ss. zakramente in opravi pred čudodelno podobo kronane Matere Božje predpisane navadne molitve, zadobi popolnoma odpustek. Ako posvetni ljudje napravljajo svoje izlete ravno v Gospodovih in Marijnih dnevih, zakaj bi verni kristjani iste dneve serc ne povzdigovali k nebesom in k nebeški Kraljici, ktera je ta sv. kraj l. 1539 posvetila s prikazanjem oni pasterici Uršuli z besedami: „Reci ljudstvu, naj mi zida tukaj hišo in me prosi milosti!“

Se vé, da se mora to na dostojen način goditi, kakor je popisano v oni manjši knjigi „o romanju na ss. kraje.“ Da nam romanje hasni v dušni prid, so mora romar zvesto ravnati po onih v tisti knjigi pisanih pravilih. Sv. Hieronim, sicer velik prijatelj božjih poti, ki je sam svoje dni romal v sv. deželo in je živel kakor puščavnik v Betlehemu, je zato rekel: „Ni hvale vredno to, da je kdo bil v Jeruzalemu, ampak ako je prav živel v Jeruzalemu.“ In zopet piše on: „Iz Jeruzalema, kakor iz Britanije (t. j. iz vsacega kraja) je pot odperta v nebesa, ker božje kraljestvo je v nas.“ Sv. Gregor iz Nise se je pritoževal in grajal zaradi nespodobnega vedenja pri romanju. To je bilo v 4. stoletju. Že takrat tedaj so se zlorabile božje poti, kakor morda dela nektera mladost še zdaj. Ali naj se mar zaradi zlorabe nekterih dobra raba romanja odpravi? Nikakor ne! Staro, pametno pravilo se glasi: Preč z zlorabo; dobra poraba romanja pa naj ostane!

Kar se tiče romarjev, ki so letos dohajali na sv. Goro, moram reči, da so se vsi sploh izgledno in zares pobožno védli, tako v cerkvi, kakor tudi zunaj cerkve; le okoli spovednic so se včasih zlo gujetli, ker so se nekteri bali, da ne dojdejo na versto, čemur pa se ni čuditi. Spovedujejo pa spovedniki tukaj v tolikih jeziki, kakor malo kje drugod: V slovenskem, v nemškem, v hervaškem, furlanskem in v italjanskem jeziku, katerih morajo biti skorej vsi spovedniki vešči.

Da bode služilo našemu dobremu ljudstvu romanje vselej v dušni prid, naj storí tako, da bode s tim pospeševalo čast Božjo in pravo češčenje Matere Božje Marije, na kar naj merijo vse bogoslužne vaje, in s tim ob enem na večno zveličanje njih duš.

Pred koncem tega dopisa pa ne morem zamolčati še neke čudne zgodbe ozdravljenja, ki se je dogodila pred blizo desetimi leti in kakor mi jo je dotična še le 14letna M. K., deklica v G., sama pripovedovala: „Bila sem, tako mi je ona pravila, do tretjega leta čisto hróma

na nogah in tako šibkih nog, da so me stariši in drugi le pestovali, da še stati nisem mogla na nogah. V zaupanju na priprošnje Matere B. na Sv. Gori me neseta oče in mati v to njeno svetišče, in ko me mati derži še na naročju, in v tistem hipu, ko mašnik povzdigne sv. hostjo, me posadí mati na tla pred sé, pa na enkrat vstanem sama ter hodim po cerkvi brez vsake pomoči, in odtihmal sem vedno krepka in zdrava v nogah!“ Tako mi je pravila sama ista dobra, pobožna deklica pred mescem dni! Torej, ljubi Slovenci, le radi potujte tudi za naprej z dobrim namenom, k temu toliko svetemu, za vaše duše in telesa koristnemu svetišču Matere Božje na Sv. Gori! Srečno novo leto vsim pobožnim Slovencem vošči Vam: M. V., dopisnik.

Sarajevo, 29. dec. (Dekliške šole, zlasti v Tuzli.) Sestre od družbe hčera božje ljubezni svoje delovanje zmiraj bolj razširjajo. V Sarajevu so začele nedeljsko šolo za služkinje in delavke v tukajšnji tovarni za duhan (tabak). Precej se jih je oglasilo, če tudi bi jih še več priti moglo. A sedaj po zimi jih zadržuje mráz in pa prehitra noč, ker tukaj bi bilo jako sramotno, ako bi v mraku dekle samo po ulicah hodilo. — Sedaj imamo v Sarajevu 29 sestrá, med njimi je šest novink, in sicer 4 Slovenke, kar me prav posebno veseli. Četiri Slovenke (ako se ne motim) so v Št. Andreju na Koroškem in ena v Breitenfurtu pri Dunaju kot kandidatka. Za one v Sarajevu bo kmalo prišla učiteljica iz Zagreba, da jih bo pripravljala za domače šole. Na noge Slovenke, ki imate poklic! Želimo posebno one, ki so se šolale, pa bi še kaj se naučiti mogle; posebno všeč bi nam bile devojke, ki so pripravnice zveršile. Priporočam se v tem oziru gg. duhovnom.

Sredi decembra so sestre novo šolo začele v mestu doljna Tuzla. Pervi dan je prišlo že 29 učenk. Upanje imajo, da se bodo v šolo za ročna dela tudi turške deklice zapisovale. Za sedaj je tam pet sestrá. Za stan imajo hišico v najemu; plačati morajo 400 gld. na leto. Prostorije za šole imajo za 2 leti zastonj, a morale so na svoj trošek šole pripraviti in sploh vse, še knjige, preskerbeti. Od siromašnih domačih katoličanov šolnine ne morejo zahtevati; morale so obljubiti, da bodo deklam iz sel za opoldne kosilo preskerbele, ako bodo hotele v šolo hoditi.

Blizo Tuzle v Breškah so kupile neobdelano zemljišče, in precej tudi neobdelanega jim je vlada podarila, da si tam gospodarstvo napravijo, in bodo tako laglje sebe in siromašne deklice vzdrževati mogle.

Treba bo veliko zidati v Breškah, v Tuzli in v Sarajevu. Zaupamo na dobrotnike; mora nam jih Previdnost božja preskerbeti. Hvala vsem Slovencem za dosadašnje podpore; ako bi še kaj mogoče bilo, se pa še priporočamo.

Iz Sarajeva. (Novi škof v Banjaluki.) Poslednji mesečnik „Serce“ lanskega leta ima na čelu: „Velečast. O. Marijan Marković, župnik u Dolcu blizu Travnika, designovan je od sv. Oca za biskupa banjalučke biskupije.“ — Milgsp. novi škof je rojen l. 1840 v Dolcu. V frančiškanski red je pristopil l. 1856; bil je 6 let v Djakovem in se je učil bogoslovja; postal je mašnik l. 1863, posvečen v Gučji gori po apost. vikaru Frankoviću, ter bil potlej kaplan in ljudski učitelj v Dolcu poldrugo leto, nadalje učitelj redovniških mladenčev v Gučji gori in profesor v bogoslovji 6 let, pozneje župnijski administrator skor 5 let, nato gvardijan v Gučji gori, definitor bosanske frančiškanske okrajine. Pohvaljen je novi škof kot umen in bister mož. Podal se je bil 15. grudna na Dunaj, poklican od apost. nuncija Vanutelli-a, da se opravi cerkvena preiskava, „processus canonicus.“ Z njim je šel tudi preč. o kustos Barac. Iz Dunaja se verne v Bosno in v Rim, da bode

ondi posvečen. — V Potočanih v Bosni je bila 2. gr. blagoslovljena nova cerkev. K zidanju je daroval neki vis. dobrotnik 300 gld., cesarica Marija Ana ravno toliko, pripomogla je vlada in še drugi dobrotniki. Blagoslovil jo je preč. o. Mato Pergić, dekan v Derventu, pričel lepega števila družih čast. gospodov. Godila se je slovesnost med zvonjenjem in streljanjem, čč. oo. frančiškani so na koru pevali. Ginjen pisatelj pristavlja lepe besede: „O Bog, molili smo sami pri sebi, ti si vidil, kako je Bošnjak o časih svojih bridkosti ohranil vero in zaupanje v tebe, in vročo ljubezen proti tebi. Molil je stoletja, darujoč presveti dar po naj bolj pozabljenih kotih. — pa kaj pravim? molil je k tebi po večem na dežju, na snegu, na hudem vetru. In ni mu bilo odveč. Pa hvala ti, Veliki Bog, tudi za šibe in za težko roko; zato zdaj toliko bolj in slajše čutimo očetovo roko tvojo, ktera nas dviga iz praha in postavlja na noge svobode, da naj se po blagi sreči tudi bolj goreče k tebi vzdignemo.“

Do dve sto nas se je vsedlo, pravi k sklepu, ob dveh popoldne k domačinski mizi. Bil je naj lepši red v blagi družbi, v kateri se je nazdravljalo Nj. Veličanstvu, vis. vladi, presvitl. nadškofu, vsim dobrotnikom in vernemu ljudstvu. —

V začetku grudna je Sarajevski mestni svet zbran sklenil za 12000 gld. v prid katoliške nadstolne cerkve prodati kos mestnega zemljiša. Mesto se je zavezalo ob enem, da če odkupiti male štacune (dučane) ob Čemaluških ulicah ter cesto ob cerkvi na prosto djati, tako da se bo cerkvino pročelje lepo vidilo iz Franc-Jozefove ulice. V seji je bil vladni zastopnik K. Hörman, vladni poverjenik pl. Štefanovski, mestni načelnik Mustafa in beg Pašić in mnogi drugi efendiji, katerih primki in imena kažejo, da so mohamedani; zato se saj nam kaj posebnega zdi, da vsi ti so enoglasno sprejeli omenjeni sklep po govoru vladnega poverjenika in na priporočilo begov mohamedanskih Pašića in Kapetanovića. Nadškofijski glasnik toraj zahvalo naznanja mestnemu svetu, civilnemu adlatus-u bar. Nikoliću, administr. upravitelju H. Kučeru in zlasti skupnemu ministerstvu za njihovo prizadevanje v tej reči. Ta zadeva je karakteristična po naši misli, zato smo jo nekoliko bolj posneli.

Pred tabernakeljnom.

Ljubezni pred Tebój klečim bolán,
Vsled gréhov svojih vés potert, skesan;
O mili Jezus, ná-me se ozri,
Presveto Serce svoje mi odpri!

O Serce Ženina, presveti kraj!
Ti duši moji si presladki raj.
Zdaj Tebi, svét, popolno sem uzet,
K Gospodu gledam ves stermeč in vnét.

Od Tebe ločil se nikdar ne bom,
Še vedno bolj in bolj Te ljubil bom!
Na Tebe stavim nade vse sladke,
Brez Tebe umrém, moj Bog in moje vse!

Za vselej, Jezus Ti le, bodi moj,
V zlih borbah, križih bodi Ti z menoj.
Pri Tebi, Jezus, vse mi bo sladkó,
Mi čas življenja tekel bo lepó.

In kadar pride bridke smerti dan,
Da pred-Te, Jezus, sodbi bom pozvan;
Zaupám, da se na-mé boš ozerl,
Mi hram Očetov, sveti raj, odperl.

S. M. Bonavent.

Nebesa.

(Za novo leto.)

Ko me stiskajo težave,
In vihar skušnjav buči,
Gor' oziram se v višave,
V kraj presrečne večnosti.

Kjer ni rév, ne bolečine,
Tud' solzé več ne teko;
Tam pozemeljsko vse mine,
Tudi smerti več ne bo.

Tam bomo v veselju želi,
Če v solzah tu sejemo,
Večne praznike imeli,
Če zdaj terdo delamo.

Tam se bomo radovali,
Ako tu žalujemo,
Z Bogom večno kraljevali,
Če se zanj vojskujemo.

Tam še le bomo spoznali,
Troj-edinega Boga,
Bomo večno ga vživali,
Gledali v obličje ga.

Oh, kako bo duša srečna,
Ko tam Jezusa dobí;
On bo njena radost večna,
Saj ga nikdar ne zgubí.

Pri Mariji tam veseli,
Vsi v ljubezni združeni,
Večno slavo bomo peli
Naši ljubi Materi.

Kdo zamore li spoznati,
Kak' prijetno in sladko,
Bo v nebesih poslušati
Lepo petje angeljsko!

Preč posvetno vse veselje,
Jest ne maram več za té!
Zdaj vse moje serčne želje
Po nebesih hrepené.

O presrečni dom veselja,
Kraj svetlobe in mirú;
Ti obljubljeni dežela
Trudnemu popotniku!

Daj mi Jezus Te ljubiti,
Ti zvesto služiti zdaj,
Srečno enkrat k Tebi priti,
Kjer kraljuješ vekomaj.

Nebes videm čist ko dan,
Z zvezdicami je nastlan;
Grobov pred menoj
Kdo izreče broj!

Gledam groze že stermín,
Maje kraj se, kjer stojím.
Urno! proč od tod,
Mertvi vstaja rod.

Zlo trepeč se prebudím,
Se vprašaje: kje ležim?
Verno križ storim,
Se Bogu zročim.

Daj mi Bog! sem milo djal,
Da nocoj bi mirno spal,
Jutri pa spočit
Šel se spet potit.

Kmalu res sem spet zaspal,
Kmalu tudi spet sanjal;
Kjer sem nehal prej,
Začnem berž naprej.

Tu pred mano je otrok,
Venec ima glave krog,
Rajski je obraz,
Rajski tudi glas.

Vprašati ko hočem ga,
Vidim že priletnega,
Trume drugih z njim;
Jaz pa terd stermim.

Gledam trepetaje, plah,
Češ, zdrobijo ti me v prah;
Z Bogom! rečem že,
Ze po meni je!

A preljubo mi rekó,
Podajaje mi rokó:
Srečen! kdor živí,
Kakor Bog velí.

Teže, križi, mnoga zla
Bodo tje pred mano šla;
Stalno ko zaspim,
Plačo berž dobim.

Kakor reke vró v morje,
In se v njem vse utopé,
Vrelo je hudo
V nas in terlo zlo.

Razno nas preganjanje
Mnogo je zatiranje,
Raznih od strani
Terlo svoje dni.

Revšine, pomanjkanja,
Zlobnega preziranja,
Bolečin in rán
Prost ni bil en dan.

Človek kaj premore sam,
Ve predobro vsaki sam;
Moč došla je vsa
Nam od Jezusa.

Srečen, kdor voljnó terpí,
Krono večno zadobí;
Teže so svetá
Dražji od zlatá.

Pojdi, dragi, vsem povej,
V sercu tudi sam imej:
Srečen! kdor živí,
Kakor Bog velí!

Izrečejo — in svitlo
Naglo se odpre nebó;
Skrije jih oblak,
Jest zbudim se pak.

Nauk prejeti pa doni.
(Hranil bom ga žive dni):
Srečen! kdor živí,
Kakor Bog velí.

Čas terpljenja mine le,
A plačilo nikdar ne;
Več če tu terpím,
Več tam zadobím.

R—c—n.

Sanje.

(Za novo leto.)

Dan se, hvala, že mrači,
Veselim se zlo noči;
Spal bom pač sladkó
Božjo pod rokó.

Solnca žarki se zgubé,
Vidim zvezdice svitlé,
In visoko že
Bleda luna je.

Stvarnik! pravim, ljubi moj,
Vari revo me nocoj!
Molim nekaj še,
Preden vležem se.

Komaj ude položim,
Čudno, v sanjah kam zletim,
Pač res svojo moč
Temna ima noč.

A. V.

Razgled po svetu.

V Monakovem na Parskem se zidajo tri nove cerkve. Magistrat je sklenil k temu dati 600.000 mark pomoči. Potrebo novih cerkev je nadškof Steichele pojasnil v pastirskem listu. Pravi pa: „Sej so vam vsim znane dolge, skor nepregledljive verste hiš po novih, oddaljenih mestnih oddelkih. Delavno, izurjeno ljudstvo se je ondod naselilo; tergovstvo in obertstvo, delo in vedrilo, kupčevalstvo in umetnije, vsi proizvodni in likavni življi svetnega duha so se že ondod vstanili. Le samo eno naj potrebníše opravilo večnega blagra se ni moglo s tem pospehom enakomérno povzdigniti.“ Preč. gosp. višji pastir se bojí, da pri takem pogrešanji lastnih duhovnih pastirjev jih utegne tisuče brez božje službe svoje svete vere ostajati, in kliče vernike, da naj podpirajo to zveličanske delo.

V Rimu je umerl kardinal Antonin de Luca, bivši apostoljski nuncij na Dunaju, rojen l. 1805. R. I. P.

Rimsko. Une dni je bila poljska deputacija pri sv. Očetu, in je v imenu Poljskega naroda Njih Svetosti poklonila velikansko podobo, ki kaže Sobieskega pred Dunajem, znamenito delo glasovitega slikarja Jan. Matejko-ta. Naslednji gospodje so bili poslanci: Jan. Matejko, grof Art. Potocki, gr. Stanislav Tarnovski, gr. Žiga Cieskovski, in dva kmeta, eden Poljak, drugi Rusin. Kardinal Ledohovski je 16. grudna poslanstvo skazal sv. Očetu. Bila je preslavna audienca, ki bode globoko v spominu ostala deležnikom. Kardinal Ledohovski je bral prelepo addresso v latinskem jeziku, na katero so sv. Oče odgovorili tudi latinsko. Potem so delo Matejkovo pohvalili, da je lepo in času primérno, s ktereга sije v slavni svitlobi hrabrost poljskega kardela; to še toliko bolj, ker hrabrost vojaška ne izrazuje le ljubezni za občni blagor, temveč tudi živo in neomahljivo katoliško vero. Ta preslavna bitva ni veljala le samo cesarstvu in deželski družbi, ampak vsemu kersanstvu. Zato je prav primérno na podobi pred oči postavljeno, kako je drugi dan po zmagi Sobieski to naznanilo poslal papežu. Slikar Matejko je bil precej tam vpricho pred tronom od papeža samega poslavljen z redom komanderskega križa. Sv. Oče so še dolgo gledali mojstersko delo Matejkovo, katero pride med druge sloveče mojsterske dela v Vatikanu.

Prusko. Ministerstvo je ukazalo, da naj se škofom Kulmskemu, Ermelanškemu in Hildesheimskemu poprej ustavljena državna plača zopet izplačuje. Novo znamenje, da princevo obiskanje v Vatikanu ni bilo prazno.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Razuzdan mladeneč za poboljšanje. — Deklica, katera že tri leta posteljo zapustiti ne more vsled mučne bolezni, priporočuje se v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca, ter obljubuje, ako se ji ljubo zdravje poverne, kar po človeških pomočkih ni bilo mogoče, to očitno razglasiti. — Prav goreče priporočen hišni gospodar, vedno bolehen in prav kratkega pogleda, kteremu je brat skerb za družino izročil, da bi mu milostljivi Gospod Bog po mogočni priprošnji N. lj. G. in Sv. Frančiška dodelil toliko zdravja in moči, da bi zamogel sprejete dolžnosti in skerb za hišno družino opravljati Bogu v čast in dušam v zveličanje. — Postaran človek, pijanosti in kletvini vdan, in ki s tim veliko žalost in nepokoj dela v hiši, naj bi ga usmiljeni Gospod Bog saj že v starosti pripeljal k spoznanju, da opusti gerdo pijančevanje.

Zahvala.

Hišni oče, ki je bil unidan v Danici v molitev priporočen, je po prejetih ss Zakramentih za umirajoče ves vdan v voljo Božjo mirno v Gospodu zaspal. Bogu bodi torej čast in hvala za to veliko milost. Z.

Žena, ki je na nogah take bolečine terpela, da se ni mogla iz hiše ganiti, je po mogočni priprošnji N. lj. G. toliko okrevala, da zdaj lahko, čeravno ob palici, v cerkev hodi; zato očitno Bogu zahvalo naznanja za zadobljeno zdravje in se nadalje za popolno zdravje priporočuje.

Jožefa Šturm.

V Medani, 20. grudna 1883.

Koledar za prihodnji teden:

1. prosenca. Novo leto. Obrezov. N. lj. G. J. Kr. — 2. S. Makarij. — 3. S. Genovefa. — 4. S. Tit. — 5. S. Simon Stebrostavec. — 6. Razglašenje Gospodovo ali ss. 3 Kralji. — 7. S. Valentin. — 8. S. Severin. —

9. Ss. Julijan in Bazilisa. — 10. S. Pavel p. — 11. S. Teodozij. — 12. S. Ernest. — 13. Perva nedelja po sv. 3 Kraljih. S. Bogomir (Gottfried).

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Za premilostn. gosp. knezoškofa Jan. Krizostoma, kterim se je stan nekoliko zboljšal, se je po Njihovi želji jelo po vsi škofiji očitno moliti — z ljudstvom na leci in pri sv. maši posebej molitve iz maše „Pro infirmis.“ Bog milostno podeli izdatno pomoč na priprošnje škofijskega patrona sv. Nikolaja!

Iz Ljubljane. Božičnica v Lichtenurnovi dekliski sirotišnici 28. grudna je bila priserčna in ginljiva; otroci so deklamovali in peli, hvalo naznanjali nebeškemu Detetu Jezusu in svojim dobrotnikom in dobrotnicam, da je bilo res veselje. Prostorna sobana je bila polna gledavcev in poslušavcev. Poslednjič so bili razdeljeni darovi v obleki med otroke. Vsa hvala gre blagim gospém, ki tako iskreno skerbé za ubogo sirotinsko mladino.

Nedolžnih otročičev dan so udje sv. Detinstva v nunski cerkvi dop. ob 8 imeli sv. mašo, pop. ob 4 pa primeren nagovor g. kateh. Keržiča in litanije. Ne le malih, ampak tudi odrašenih je bilo veliko pričujočih pri lepih opravilih. Na koru so gospé nune prav ginljivo pele, — posebno so ljudi ginile prelepe pesmi o sv. Detinstvu.

Božičnico prav prijazno in ginljivo z igro in primérnim petjem so bile 26. grudna napravile tudi gospodičine notranjih šol v uršulinskem samostanu s pomočjo svojih verlih učenic in samostanskega čast. predništva. Vse je kazalo, kako koristno se odgoja ženska mladina v tej napravi, katero Bog ohrani v prid slovenskim, pa tudi mnogim tujim hčeram!

Novoga lea večer so katol. rokodelci obhajali kaj veselo in podučno božičnico s petjem, deklamovanjem, z veselo igro „Pravda.“ katero je verlo lepo priredil g. kateh. A. Keržič. Ljudstva je bilo vse polno povabljenih, posebno iz rokodelskega stanú, ki so bili močno zadovoljni z veselico. — Za dečke pa se je primérno vedrilo odmenilo za večer sv. Jožefa. — Mi verlim gg. rokodelskim pomočnikom čestitamo in želimo, da bi prihodajo noveletnico obhajali že v svoji lastni hiši. —

Udje družbe Božjega groba, kakor je bilo v Danici št. 5 leta 1883 naznanjeno, zadobijo vsled določila sv. Očeta Leona XIII v dan ss. treh Kraljev popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji in ako obišejo svojo farno cerkev. V to lepo bratovšino, v korist Svete dežele v Jeruzalemu, zapisuje vitez Božjega groba gosp. Karol Lahajnar.

Kdaj naj se zvoni „omarija“ ali angeljevo česenje? Po ukazu premilostnega gospoda škofa dr. Jan. Krizostoma je ljubljanski „Directorium“ prinesel kazalo za celo leto, kdaj naj se „Ave Marija“ zvoní. To pa zato, da bodo cerkveniki vsi ob enem zvonili in ne da bi kateri zvonil, kadar bi se mu poljubilo. Kdor namreč je pošten katoličan, vselej móli kdar zvoní angeljevo česenje; ker pa so cerkveniki zvonili po svoji glavi, se je večkrat zgodilo, da je komaj pri eni cerkvi cerkvenik odzvonil, pa je pri drugi začel, in tako bi utegnil mol.vec gredé pol mesta ali še več odkriti, da bi se kdo ne spotikal, češ, ta ne moli, ko zvoní „angeljsko česenje.“

Zvonilo pa bode od 1. nedelje prosinca ob 4¼ zvečer; od 2. nedelje ob 5ih; od 4. ned. ob 5¼; od 1. ned. sveč. do 2. ob 5½; od 2. ned. sveč. do 4. ob 5¾; od 4. do 1. ned. v sušcu ob 6; od 1. nedelje v sušcu, do 3. ob 6¼; od 3. ned. ob 6½; od 4. sušca do 1. ned. v aprilu ob 7.

Preč. g. J. Stan. Hofstetterju so vsi gg. duhovni Postonjske dekanije 27. grudna izročili prelepo čestitko za odlikovanje cesarsko, da je postal vitez Franc-Jožefovega reda. Bog živi!

Klub vsih 23 narodnih poslancev Kranjskega dež. zbora je zadnji dan l. l. v očitnem proglasu objavil, da vsi so edini v glavnih zadevah in vprašanjih, če tudi so v posameznih stranskih rečéh eni ali drugi raznih misel. To izjavo so poslali tudi ministerskemu predsedniku. „Novice“ poročajo to reč bolj obširno.

Jezičnik gosp. profesorja J. Marna je doveršil svoje 21. leto. Ta letnik obsega slovensko književstvo 16. in 17. veka in je znamenit zlasti zato, ker marsikaj pojasnjuje katoličanstvu v prid, kar se je prej le luteranom pripisovalo. Dobiva se v katol. bukvarni po 60 kr., po pošti 65 kr.

Rudolf gr. Chorinski, sploh priljubljen gospod, je postal dvorni svetnik.

Strašna smert šnopsarska. V Gorici se je une dni neki naveden žganjepivec bil zopet z žganjem nalil in je v svoji sobici kar neprevidoma v naglici umerl.

Zacéljenje pogreškov pri blagoslovljevanji križevih potov. — Veliki predstojnik frančiškanskega reda preč. P. Bernardin a Porto Romatino je sv. Očetu naznanil, kar je zvedil, da so se tu pa tam dogodile skaze pri postavljanji in blagoslovljanji križevih potov, in je prosil, da bi pogreške s svojo apostolsko oblastjo nadomestili (sanirali). To se je po posebnim pooblastenji sv. Očeta Leona XIII zgodilo v svetem zboru za ss. odpustke 31. mal. serpana 1883.

Cerkvene pooblastila iz Rima. Pod tem napisom ima „Correspondenz Bl.“ za avstrijsko duhovstvo marsikaj koristnega. Naznanja n. pr., da katoliška učna družba je v Rimu vstanovila „cerkveno opravništvo“ (Agentia Ecclesiastica), ki posredva, da se dobivajo iz Rima marsiktere posebne pravice, katerih nektore naj tukaj imenujemo, n. pr.:

1. Facultas benedicendi numismata, cruces, crucifixos, coronas precatórias, parvas statuas etc.
2. Anticipandi Matutinum cum Laudibus aute horas juxta calendarium notatas, stante causa legitima.
3. Retinendi et legendi libros prohibitos.
4. Facultas altaris privilegiati, sive personalis sive localis. In še marsiktere druge.

Líst pravi, da naj se oberne do omenjene agencije, kdor bi kaj takega potreboval. Mi Sloveni pa imamo v Rimu že znanega rojaka kanonika dr. Iv. Černčiča, ki tudi z dobro voljo rad postreže v enacih zadevah. Napis se naredi:

Al Monsignore Dr. Giovanni Černčič,
Superiore dei Can. a S. Girolamo etc.

a

Roma.
Ripetta.

Gnjili sad nove ère. Vseučilišniki dunajski so nedavno peklenski plés začeli z rogovilstvom zoper profesorja; neki rokodelci so ga o božiču v veliko hujši podobi nadaljevali — celo v tempeljno Gospodovem, ko so pri polni cerkvi kamnje metali v pridigarja, strašen hrup zbudili, vsled česar je bilo veliko ljudi, zlasti tudi otrok ranjenih, poškodovanih, grozno prestrašenih. Neka deklica je bila na glavi s kamnom ranjena. To je gnjili sad tistega nesramnega agitiranja zoper oblast, zoper vero, zoper duhovski vpljiv itd. v novi dobi, véasi celo iz ust tacih, ki so še posebej dolžni mladino olikovati in ne je v brezbožnost in surovost zapeljevati. — Ravno te dni se je tudi neka mati, ki se je po železnici pripeljala k svojemu šolskemu sinčku, pritožila, kako „spačeni so (mnogi) višji šolci,

kako nespodobno je bilo na železnici njih obnašanje“ v žaljenje in pohujšanje sopopotnikov! So to nemara verske vaje nove ère? Koliko stopinj od tacih je do unih na Dunaju? Kdor z višave pade, prestrašno hitro dère navzdol! Ne pozabite tega!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik Fr. Ribar 5 gld. — Sosed in prijatelj pod napisom: „Financministru — fantje že gredó od doma!“ 2 gld. — Neka blaga družba 15 gld. — Čast. g. Fr. Porenta 5 gld. — Čast. g. župnik Ign. Vrančič 5 gld. — Čast. g. stolni kaplan M. Kolar 2 gld. — Čast. g. Jož. J . . . b 1 gld. — Ant. Dolinar v Luč. 1 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Čast. g. Ign. Vrančič 10 gld. (za srečke.)

Za sv. Očeta: Po čast. g. Resniku 1 gld. — A. F. R. 2 gld. — G. J. Jurič 10 gld. — J. Kajžar 1 gld. — Gorjani sv. Očetu za novo leto 20 gld. — Čast. g. Jož. J . . . b 1 gld.

Za sveto Detinstvo: Po čast. g. Resniku 3 gld. — A. F. R. 2 gld. — Po čast. g. Jan. Smrekarju iz Polh. gradca 12 gld. 41 kr. — Alojzija Oskar 1 gld. — Zbirka v nunski cerkvi nedolžnih otročičev dan 5 gld. 63 kr. — Čast. g. A. Keržič, nunski katehet, 10 gld. — Terezija Dolničar 1 gld. — Ana Merzlikar 2 gld. — 50 kr. — Gosposodičinja V. Melcer 2 gld. — Čast. g. Jož. J . . . b 1 gld. — Prijatelj malih 50 kr. — Čast. g. Iv. Keršič 11 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: J. Kajžar 25 kr.

Za cerkev v Bohinjski Bistrici: Čast. g. Jož. J . . . b 1 gld.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Gosposodičinja V. Melcer 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Po čč. gg. Uršularicah 4 gld. 57 kr. — Iz Naklega 6 gld. 11 kr. — Neimenovana 1 gld. — Iz Št. Vida nad Ljubljano 50 gld. 20 kr. — Čast. g. Jož. J . . . b 1 gld. — Čč. gg. Uršularce v Ljubljani 30 gld. — Gosposodičina Hani Götz 60 kr. — Neimenovana 1 gld. — Po čast. g. Jan. Smrekarju iz Polhovega gradca 7 gld. 26 kr.

Za afrikanski misijon: Terez. Pirc 1 gld. — A. F. R. 2 gld. — G. Jurič 10 gld. — „Po namenu sv. Avguština in sv. Monike“ 5 gld. (Op. Če mislite s tim za kak afrikanski misijon v določenem kraju, prosim naznanite; če ne gre za srednje-afrik. mis. Vr.) — J. Kajžar 1 gld.

Za najbolj potreben misijon: J. Žumer 1 gld.

Za zamurske otroke: Neka blaga družba 15 gld.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Iz Žaljske fare po čast. g. župniku Lor. Urb. 8 gld. 86 kr.

Za misijone M. A.: Po čast. g. Resniku 1 gld.

Za misijone g. Val. Laha: G. J. Jurič 10 gld.

Za najpotrebniši misijone: G. J. Jurič 10 gld. — Neimenovan 1 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

P. M. naročnina oddana založn. — Dr. Jegl. v Sar.: Poslano 17/12 došlo. — G. B—c: Zadevna naročnina za Dan. je bila oddana pri založništvu. — G. S. Vip.: Iskrena hvala — prej ko bo moč. — G. C—lj v Por.: Razveselili! Bog daj nasproti Vam enako. — G. Jož. Boršt. v Škoc. Naročnina (4 gl. 60 kr.) oddali založništvu. Ravno tako od preč. gg. P. M. v Schwanb. in A. Tavč. na R. A. Dol. v Luč.: Naročeno se bode opravilo; za posl. Bog plati. G. L. R. v B. Bistr.: Naročnino oddali založn. G. Ant. Ukm. Oddali založn. — J. Frank-ski: Lepa hvala, — za to pot je bilo prepozno, prišlo bo vse prav.